

SÈRIE 3

[Un solucionari no exhaurix totes les possibilitats de respostes correctes. Són unes pautes concebudes per tal que la correcció sigui el més homogènia possible en el conjunt de Catalunya].

Exercici 1

[5 punts]

Opció A

1.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *fitxa tècnica, context històric, anàlisi formal i estilística, i interpretació conceptual.*

[0,50]

- En funció del grau de detall i correcció (valorar que l'articulació sigui lògica i no tan sols memorística).

[0,50]

2.

[4 punts]

Datació:

- Entre 1880 i 1900 (s'admet finals del s. XIX; darrer quart del segle XIX...)

[0,20]

Context històric i cultural:

- III República a França després de la caiguda del Segon Imperi (1870) i la guerra francoprussiana.
- Consolidada la unificació italiana i alemanya i, per aïllar França, els imperis alemany i austrohongarès i Itàlia formen la Triple Aliança.
- Espanya consolida el sistema bipartidista d'alternança de la Restauració.

Proves d'accés a la Universitat 2024, convocatòria extraordinària. Criteri específic d'avaluació

- Desastre del 98 amb la pèrdua de les colònies; els intel·lectuals critiquen el sistema: Generació del 98.
- Auge dels nacionalismes.
- El catalanisme polític comença a vertebrar-se, amb Valentí Almirall com a referent. Projecte d'autogovern amb les Bases de Manresa des de la Unió Catalanista (1892).
- Desenvolupament de la Industrialització (II Revolució Industrial). Eclosió del moviment obrer i la seva organització sindical. La duresa de la repressió impulsa la reacció anarcoterrorista.
- Europa es llança a la cursa armamentista: Pau armada. Imperialisme i colonització del món: la cursa per Àfrica.
- Consolidació de l'urbanisme i noves tecnologies que afavoreixen l'aparició de l'arquitectura del ferro amb noves formes constructives. Escola de Chicago, Modernisme...
- París com a centre d'art en substitució de Roma. Trencament amb l'Acadèmia i recerca de noves solucions plàstiques: Postimpressionisme i Expressionisme anteriors de les avantguardes.
- Nou col·leccionisme: la burgesia industrial i financera com a client. La bohèmia apareix com a contrapunt cultural que contradiu els valors conservadors burgesos.
- Presentació biogràfica i de la trajectòria artística d'August Rodin.

[4 x 0,20]

Anàlisi formal i estilística [2 punts]:

Estil:

- Impressionista (s'accepta modernisme, simbolisme...).

[0,25]

Característiques:

- Escultura exempta o d'embaum rodó.
- Bronze.
- Figuració realista.
- Figura nua masculina de mitjana edat i sedent.

- Recerca d'atemporalitat en la figuració.
- Interès en la representació de les emocions: tensió muscular i expressió facial.
- Actitud meditativa, pensativa...
- Composició tancada o centrípeta.
- Resultat premeditat d'imprecisió o inacabat.
- Recerca d'ombres per augmentar l'expressivitat de la figura.
- Antecedents i influències:
- L'escultura grega del període hel·lenístic.
- L'escultura (tombes dels Mèdici) i la pintura (capella Sixtina) de Miquel Àngel.
- Precedent per a l'escultura del segle XX.

[7 ítems correctes màxima puntuació: 1,75]

Interpretació conceptual: tema, funció o destinació, significat... [1 punt]:

- La figura havia de centrar el timpà de la *Porta de l'Infern*, encarregada pel govern francès l'any 1880 per a l'entrada d'un museu de les arts decoratives.
- La monumental obra de Rodin s'inspira en *Les flors del mal* del poeta Baudelaire i al·ludeix a l'experiència de Dante narrada en la *Divina comèdia*.
- Un obra pública per a una institució cultural en una ciutat cosmopolita en expansió.
- L'artista va treballar en aquest projecte fins a la seva mort l'any 1917, en què se'n va fer una rèplica sencera en guix. Un nou projecte museogràfic li atorga major visibilitat al Musée Orsay de París.

[0,50]

- El projecte roman inacabat i la peça perviu com a autònoma. Existeixen més de 20 versions de l'obra *El pensador*.
- Simbolitza l'home enfrontat a la tragèdia del seu destí.

[0,50]

Opció B

1.

[1 punt]

- Existència dels quatre blocs, encara que no estiguin explicitats com a tals: *fitxa tècnica, context històric, anàlisi formal i estilística, i interpretació conceptual*.
- En funció del grau de detall i correcció (valorar que l'articulació sigui lògica i no tan sols memorística).

[0,50]

2.

[4 punts]

Datació:

- 1954.
- S'admeten: mitjan segle XX, dècades centrals del segle XX, segon quart del segle XX.

[0,20]

Context històric i cultural:

- Postguerra a Europa després del 45.
- Inici de la Guerra Freda entre els dos blocs del capitalisme i comunisme.
- Totalitarismes a Espanya, Portugal i la URSS.
- Revolució cubana.
- Dictadures militars a països d'Amèrica Llatina.
- Mèxic acull exiliats republicans espanyols, presidència de Lázaro Cárdenas.
- Partit comunista a Mèxic (1919), en què militen Diego Rivera i Frida Kahlo.
- Dades biogràfiques i artístiques de Frida Kahlo (Poliomielitis + accident; formació artística autodidacta; matrimoni amb Diego Rivera; Escola del Muralisme...)

[4 x 0,20]

Anàlisi formal i estilística [2 punts]:

Estil:

- Artista amb un estil singular.
- Surrealisme + Realisme social mexicà.

[0,25]

Característiques:

- Pintura a l'oli sobre tela.
- Predomini del color sobre el dibuix.
- Ús de colors saturats i contrastats.
- Pinzellada solta.
- Realisme.
- Poca destresa tècnica, associada habitualment a la malaltia i les dificultats motrius de l'artista.
- Estètica naïf o ingènua.
- Renúncia a la perspectiva lineal.
- Superposició de les figures i dels espais en vertical.
- Composició simètrica a partir de la figura central, l'autoretrat de la pintora.
- La banda esquerra representa l'imperialisme. La banda dreta, el comunisme.
- Distribució intencionada també dels colors. Vermells i càlids a la banda de l'imperialisme, i blaus i serens a la del comunisme.
- Dinamisme compositiu per mitjà de les diagonals que dibuixen elements com ara les crosses, les mans...

Antecedents i influències:

- Surrealisme amb tradicions i arts populars mexicanes.
- Muralistes mexicans: Diego Rivera, José Clemente Orozco i Alfaro Siqueiros.

[7 ítems correctes màxima puntuació: 1,75]

Interpretació conceptual: tema, funció o destinació, significat... [1 punt]:

- Autoretrat amb la cotilla.
- Utopia pictòrica.
- El comunisme com a alliberador del patiment humà.

[0,50]

- Autoafirmació ideològica i artística de l'autora. Obra feta poc abans de morir.
- Denúncia social i propaganda política.
- Reivindicació d'un art pròpiament mexicà.

[0,50]

Exercici 2.

Obra 1. *August de Prima Porta*

a)

[1 punt]

Datació:

- L'obra de marbre és una còpia de ca. 19 dC d'un original de bronze perdut (ca. 20 aC).
- S'admet: inici del segle I aC i finals del segle I dC.

[0,20]

Context històric i cultural:

- Època imperial romana. Període d'August.
- Imperi dividit en províncies.
- Període de la *Pax romana*.
- Art propagandístic al servei del poder imperial.
- Grans obres públiques.
- Interès romà per la cultura i les arts de l'antiga Grècia.
- Auge de la literatura llatina (Virgili, Horaci, Ovidi).

[4 x 0,20]

b)

[1 punt]

Estil:

- Estil romà imperial.

[0,25]

Aportacions romanes a l'arquitectura:

- Morter.
- Arcs i voltes.
- Infraestructures com ara aqüeductes.
- Noves tipologies arquitectòniques: termes, etc.

[3 x 0,25]

c)

[1 punt]

- Estàtua exempta, dempeus.
- Talla de marbre.
- Es tracta d'un retrat.
- Vestit amb cuirassa i una capa enrotllada a la cintura (*paludamentum*).
- Posició corporal de contraposat (*contrapposto*) i braç dret alçat.
- Un figura infantil amb un dofí reforça l'estabilitat de l'estàtua.
- Contrast entre un cert idealisme en el rostre i trets molts realistes a la indumentària.

[5 x 0,20]

d)

[1 punt]

- Representació de l'emperador August dirigint-se a les tropes (*adlocutio*).
- A la cuirassa hi ha representats diversos elements amb la tècnica del relleu d'interpretació diversa per part de la crítica, que combinen, però, temes històrics i mitològics (cosmogònics).
- A la part superior una personificació del Cel és emmarcada pel carro solar d'Apol·lo i l'Aurora marxant. A la banda inferior, la protagonista és la Terra i és flanquejada per Apol·lo sobre un griu i Diana en un cèrvid.
- L'escena central de caràcter històric al·ludeix, segons els Museus Vaticans, al retorn de les insígnies de Cras el Triumvir per part del rei dels Parts a un general romà a conseqüència de la derrota a la batalla de Carres (53 aC).
- El bronze original representava l'emperador calçat. Aquí és descalçat com a signe de la seva mort i divinització.
- És una glorificació de l'emperador August.
- Escultura trobada a la Via Flamínia (zona de Prima Porta) a la vil·la de Flàvia.

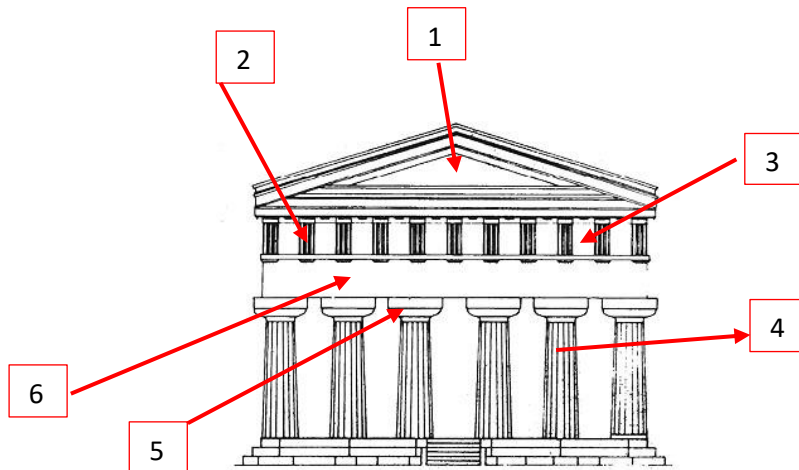
[4 x 0,20]

e)

[1 punt]

1. Frontó. 2. Tríglif. 3. Mètopa. 4. Columna. 5. Capitell. 6. Arquitrau.

[0,60]

El relleu reproduït correspon a una mètopa.

[0,40]

Obra 2. Pintures murals de l'absis de Sant Climent de Taüll

a)

[1 punt]

Datació:

- 1123 (consagració de l'església).

[0,20]

Context històric i cultural:

- Teocentrisme.
- Feudalisme i societat estamental.
- Camins de peregrinació als llocs sagrats per venerar les relíquies; també són vies de circulació dels sabers, les tècniques i les arts.
- Període dels comtats catalans estructurat entorn del casal de Barcelona.
- Principals ordes religiosos: benedictins, cistercens...
- Escriptors monàstics i escoles episcopals urbanes.
- El llatí llengua culta i primers documents literaris en llengües vernacles: català, castellà, francès...

[4 x 0,20]

b)

[1 punt]

Estil:

- Romànic.

[0,25]

Característiques:

- Principals tipologies: monestirs, catedrals i parròquies.
- Predomini de la planta en creu llatina a les esglésies.
- Sistemes d'ornamentació arquitectònica: lesenes i pilastres llombardes.
- Ús de l'arc de mig punt.
- Cobertes amb voltes de canó i d'aresta, després de l'ús d'encavallades de fusta.
- Campanars de secció quadrangular.

[3 x 0,25]

c)

[1 punt]

- Tècnica pictòrica del fresc sec.
- Predomini del dibuix sobre el color.
- Contorns de les figures i els objectes resseguits en color negre.
- Utilització de colors vius i contrastats.
- Fons monocrom.
- Simetria en la distribució dels grups i les figures.
- Tractament de les figures de manera estereotipada en els plecs de les robes, els trets facials...
- Hieratisme.
- Predomini de la frontalitat.

[5 x 0,20]

d)

[1 punt]

Tema:

- Teofania a partir del text de l'*Apocalipsi* de sant Joan (parusia o segona vinguda de Crist al món).

[0,25]

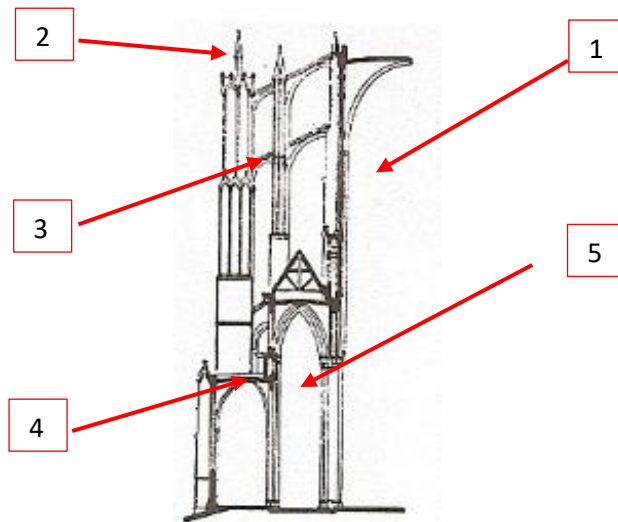
Descripció de les sèries i grups.

- A la volta: *Dextera domini* (mà dreta de Déu jutge) i *Agnus Dei* (símbol de Crist mort i ressuscitat).
- Pantocràtor. *Maiestas domini* (a l'interior d'una màndorla, la benedicció judicial amb la inscripció al llibre *Ego lux mundi*, provinent de l'*Evangelium* de sant Joan). A dreta i esquerra, les lletres de l'alfabet grec, alfa i omega, inici i fi. Tetramorf (els quatre evangelistes amb els seus símbols).
- Banda inferior: la mare de Déu (sant greal) i els apòstols (Joan diferenciat dins el conjunt).
- Cortinatges a la part baixa.

e)

[1 punt]

Nau central. 2. Pinacle. 3. Arcbotant. 4. Arc apuntat o ogival. 5. Nau lateral.

[0,50]

Definició: Pinacle.

[0,50]

**Obra 3. Església de *San Carlo alle Quattro Fontane*, de Francesco Borromini
[5 punts]**

a)

[1 punt]

Datació:

- Segon terç del segle XVII. Entre els anys 1630 i 1680 del segle XVII.

[0,20]

Context històric i cultural:

- Època de les monarquies absolutes a Europa.
- Forta polarització social. Epidèmies, crisis climàtiques i de subsistència.
- Guerra dels 30 anys.
- Fallida econòmica i pèrdues territorials de la Monarquia hispànica: Portugal, Països Baixos del Nord.
- Roma capital del Barroc. Catolicisme triomfant.
- Nous ordes i congregacions: jesuïtes, teatins, oratorians...
- Art i festa al servei del poder establert.
- Segle d'or de la literatura en diversos països europeus: Espanya, França, Anglaterra.
- Esclat de la música sacra als països centreeuropeus (Bach, Mozart...).
- Biografia i trajectòria artística de Francesco Borromini.

[4 x 0,20]

b)

[1 punt]

Estil :

- Barroc. Arquitectura barroca. Barroc especulatiu.

[0,25]

Tres pintors:

- La nòmina és infinita. Entre els més coneguts: Rembrandt, Rubens, Velázquez, Zurbarán, Poussin... (considerar correctes els pintors/es del segle XVII i primer terç del segle XVIII).

[3 x 0,25]

c)

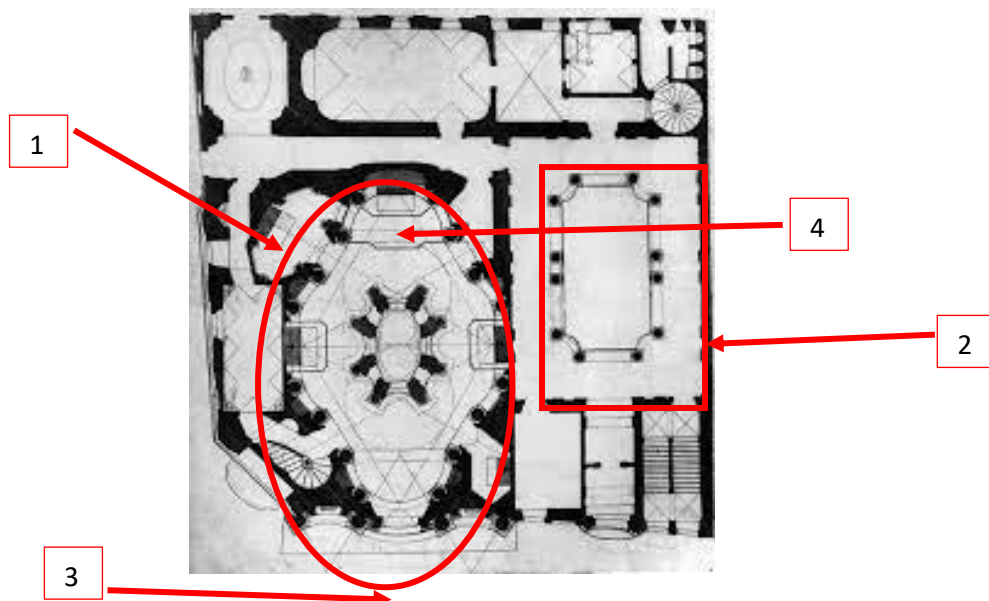
[1 punt]

- Edifici de petites dimensions i fet amb materials econòmics (maó i estuc).
- La planta de l'església és el·líptica en sentit longitudinal a l'eix d'entrada.
- Planimetria resultant de la combinació geomètrica de dos triangles.
- Predomini de la corba.
- Mur ondulant amb seccions còncaves i convexes.
- Ús d'un ordre gegant de columnes a l'interior distribuït en seccions de quatre.
- Volta el·líptica decorada amb cassetons.
- Espai diàfan.
- Predomini del blanc a l'interior.
- Austeritat.

[5 x 0,20]

d)

[1 punt]

1. Església. 2. Claustre. 3. Accés principal a l'església. 4. Altar major.

e)

[1 punt]

Ordre cronològic (introduïu els números)	1 Miquel Àngel	3 Bernini	2 Giambologna	4 Salzillo
Estil (escriuiu l'estil artístic)	1 Renaixentista	2 Barroca	3 Manierista	4 Tardobarroca Rococó

[Ordenació cronològica 0,50]

[Identificació estil artístic: 0,50]